

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

DOM
2013-09-16
Meddelad i
Uppsala

Mål nr
1611-13 E
Enhet 2

SÖKANDE

Supplies Team Sverige AB, 556037-4364
Box 23143
104 35 Stockholm

MOTPART

Norrtälje kommun
Box 800
761 28 Norrtälje

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2013 -09- 1 7	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 98377

Postadress
Box 1853
751 48 Uppsala

Besöksadress
Kungsgatan 49

Telefon
018-16 73 00

E-post: forvaltningsratteni uppsala@dom.se

Telefax
018-16 73 43

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Norrtälje kommun har genomfört upphandlingen skrivare, multifunktionskrivare, kopiatorer, skanners och faxar, dnr KS12-1900. Upphandlingen genomfördes som ett öppet förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU. Supplies Team Sverige AB (bolaget) har lämnat anbud i upphandlingen. I tilldelningsbeslutet antogs anbud från leverantören Ricoh Sverige AB (RS).

YRKANDEN OCH GRUNDER M.M.

Bolaget ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att upphandlingen ska göras om. Som stöd för sin talan anför bolaget bl.a. följande. Kommunen har använt det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet som utvärderingsgrund. Förutom pris bedömdes de tre utvärderingskriterierna serviceorganisation, införandeprocess och rätt skrivare på rätt plats. Varje utvärderingskriterium kunde ge 0-5 poäng. Ju högre betyg desto större prisavdrag, 5 poäng gav exempelvis 600 000 kr i prisavdrag. Poängen var högt viktade. Bolagets jämförelsepris skulle ha varit minus 247 200 om det hade fått full poäng vid utvärderingen. Detta innebär att priset helt förlorar sin betydelse. De generiska tjänsterna som ska levereras skiljer sig inte åt på sådant sätt att denna skillnad i utvärderingspoäng är motiverad. Utvärderingsmodellen strider mot proportionalitetsprincipen och leder inte till att det ekonomiska mest fördelaktiga anbudet antas.

I utvärderingsrapporten finns endast poäng tilldelade och ingen motivering. Det är alltså omöjligt för en leverantör att härleda varför en viss poäng erhöles eller på vilket sätt en annan leverantör har presterat bättre. Principerna om likabehandling och transparens innebär en skyldighet att möjliggöra insyn. Man ska kunna kontrollera att likabehandlingsprincipen iakttas. Kommunen har sekretessbelagt alla väsentliga delarna av anbuderna vilket innebär att bolaget inte kunnat jämföra anbuderna. Det har inte gått att undersöka hur utvärderingen gått till.

RS är befintlig leverantör och har levererat utrustning till kommunen tidigare. Utvärderingsmodellen bygger på att leverantören ska känna till hur kommunen har organiserat sin verksamhet. Kategorierna som utvärderades var bl.a. införandeprocessen och rätt skrivare på rätt plats. I upphandlingen presenterades endast antalet skrivare som skulle upphandlas och inte någon planskiss eller någon annan övrig information. Det som gav de högsta poängen var att anbudsgivarna skulle förstå kommunens behov. Bolaget kan inte komma med annat än generella beskrivningar då bolaget inte vet hur kommunen är organiserad avseende skrivare m.m. Utvärderingsmodellens utformning ger en tidigare leverantör otillbörliga fördelar. Därför strider förfrågningsunderlaget mot likabehandlingsprincipen.

Bolaget har en mycket god servicenivå och beskrivning av samtliga punkter som efterfrågas. Dessutom var bolagets pris klart lägst i upphandlingen. Kommunen har genom förfarandet skapat sig fri prövningsrätt vilket inte är förenligt med LOU. Bolaget har lidit skada eftersom det felaktiga upphandlingsförfarandet inneburit att bolaget inte fått möjligheten att teckna avtal med kommunen. Vidare har det felaktiga förfrågningsunderlaget medfört att bolaget lidit, eller åtminstone riskerat att lida, skada genom att bolaget inte har haft möjligheten att lämna in ett konkurrenskraftigt anbud.

Kommunen bestrider bifall till bolagets talan. Till stöd för sin inställning anför kommunen i huvudsak följande. Kommunen har inte brutit mot LOU. Att sekretessbelägga vissa uppgifter i anbuden utgör inget brott mot vare sig likabehandlings- eller transparensprincipen. Utvärderings- och betygsriterierna är väl redovisade i förfrågningsunderlaget, under avsnitt 2.13 och 4.5–4.8, som utvärderingsrapporten hänvisar till. Enligt dessa kriterier krävs konkreta förslag anpassade efter kommunens behov och förutsättningar för att få höga betyg. Bolaget har endast lämnat generella svar och få eller inga konkreta förslag, vilket är anledningen till bolagets låga betyg. Motiveringen i utvärderingsrapporten är tillräcklig för att upp-

fylla kraven på transparens. Dessutom är betygskriterierna absoluta och inte relativa. Betyg erhålls alltså inte i jämförelse med andra anbud varför bolaget har full möjlighet att undersöka hur utvärderingen gått till och ifrågasätta om rätt betyg erhållits utan tillgång till de övriga anbuden.

Av förfrågningsunderlaget framgår att kommunen avropar den upphandlande tjänsten till ett värde av ca 4,8 miljoner kr per år, exklusive moms. Det maximala avdraget som kan erhållas, vid högsta möjliga betyg i alla kriterier, är 1,8 miljoner kr. Detta motsvarar en viktning på pris med 62,5 procent och på kvalitet med 37,5 procent. Viktningen kan inte anses strida mot proportionalitetsprincipen. I upphandlingen framgår utvärderingskriterierna tydligt av förfrågningsunderlaget varför bolaget har haft alla möjligheter att anpassa sitt anbud efter dem.

Av avsnitt 4.7 i förfrågningsunderlaget framgår vad som krävs för att leverantören ska anses ha god förståelse för kommunens behov. Kommunens behov är inte unika. Vilken leverantör som helst som har haft erfarenhet av en större kund torde veta vad som krävs för en lyckad införandeprocess där samtliga kopiatorer och skrivare ska bytas ut. Det är ett rimligt utvärderingskriterium som inte kan anses gynna en tidigare leverantör på ett otillbörligt sätt. Av utvärderingsrapporten framgår även att det inte bara är den tidigare leverantören som erhållit höga betyg. Det är endast bolaget som erhållit ett lågt betyg eftersom man har lämnat en mycket bristfällig beskrivning som nära nog inte varit möjlig att utvärdera.

DOMSKÄL

I mål om offentlig upphandling grundar rätten sin prövning endast på de omständigheter som sökanden åberopar och parterna får själva bära ansvaret för utredningen, jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2009 ref. 69. Frågan i målet är om det föreligger skäl för ingripande enligt LOU på de grunder bolaget anför.

En upphandlande myndighet har stor frihet att själv utforma sin upphandling inom de ramar som ges av de allmänna principerna för offentlig upphandling i 1 kap. 9 § LOU, jfr t.ex. HFD 2012 ref. 48. Grundläggande är att leverantörer behandlas likvärdigt och icke-diskriminerande och att upphandlingen genomförs på ett öppet sätt.

Bolaget har anfört att kommunens utvärderingsmodell strider mot proportionalitetsprincipen då utvärderingskriterierna högra prisavdrag innebär att priset helt förlorar sin betydelse. Kommunen har invänt att aktuell utvärderingsmodell, vid högsta möjliga betyg i alla utvärderingskriterier, motsvarar en viktning på pris med 62,5 procent och på kvalitet med 37,5 procent, vilket inte kan anses strida mot proportionalitetsprincipen. Bolaget har inte kommenterat kommunens påstående varför det får tas för gott. De aktuella utvärderingskriterierna kan mot bakgrund av befintlig utredning inte anses gå utöver vad som är nödvändigt för att säkerställa att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet för kommunen är det anbud som får bäst resultat vid utvärderingen. Således har det inte framkommit i målet att kommunens utvärderingsmodell strider mot proportionalitetsprincipen på de grunder som bolaget anför.

Bolaget har också uppgett att det är omöjligt för en leverantör att härleda varför en viss poäng erhållits eller varför en annan leverantör har presterat bättre och att kommunens sekretessbeläggning av de väsentliga delarna av anbuden innebär att bolaget inte kunnat jämföra anbuden. Kommunen har invänt bl.a. följande. Utvärderings- och betygskriterierna är väl redovisade i förfrågningsunderlaget till vilken utvärderingsrapporten hänvisar. Eftersom betygen inte erhålls i jämförelse med andra anbud har bolaget full möjlighet att undersöka hur utvärderingen gått till och ifrågasätta om bolaget fått rätt betyg utan tillgång till övriga anbud.

Bolaget har inte kommenterat kommunens invändningar varför de får anses vara korrekta. I övrigt har bolaget inte visat på vilket sätt upphandlingen i denna del strider mot LOU. Förhållandet att vissa delar av en anbudsgivares anbud beläggs med sekretess enligt offentlighets och sekretesslagen (2009:400) efter att tilldelningsbeslutet fattats innebär inte i sig att upphandlingen strider mot likabehandlings- eller transparensprincipen.

Avslutningsvis har bolaget bl.a. anfört att förfrågningsunderlaget strider mot likabehandlingsprincipen och att RS, som är befintlig leverantör, otillbörligt gynnas av att utvärderingsmodellen bygger på att anbudslämnaren ska känna till hur kommunen organiserat sin verksamhet.

En av LOU:s viktigaste funktioner är att säkerställa att alla leverantörer får lika förutsättningar att lämna bärkraftiga anbud till den upphandlande myndigheten. Att leverantörer ska behandlas på ett likvärdigt sätt, den s.k. likabehandlingsprincipen, innebär bl.a. att den upphandlande myndigheten inte får utforma sitt förfrågningsunderlag på sådant sätt att viss eller vissa leverantörer gynnas i förhållande till andra. Detta innebär t.ex. att en tidigare leverantör till den upphandlande myndigheten inte får gynnas i förhållande till nya leverantörer, jfr Kammarrätten i Göteborgs dom den 5 juli 2010 i mål 1574--1576-10.

Av avsnitt 4.7, införandeprocessen, i förfrågningsunderlaget framgår bl.a. följande. Betyg fem kommer att tilldelas anbudsgivare som har lämnat en mycket tydlig och väl genomarbetad beskrivning som uppvisar en mycket god förståelse för kommunens behov. Beskrivningen innehåller flera konkreta åtgärder och insatser.

Kommunen har anfört att vilken leverantör som helst som har erfarenhet av en större kund torde veta vad som krävs för att uppnå en lyckad införandeprocess och att kommunens behov på intet sätt är unika. Dessa invändning-

ar har inte bolaget kommenterat varför de får tas för goda. Vidare framgår av den utvärderingsrapport som bolaget hänvisar till att RS och den tredje anbudslämnaren erhållit betydligt högre betyg vid utvärderingen än bolaget. Förhållandet att den tredje anbudsgivaren också fått höga betyg tyder enligt förvaltningsrättens mening på att förfrågningsunderlaget inte otillbörligt gynnat den tidigare leverantörens anbud. Mot bakgrund av det som framkommit i målet kan bolaget inte anses ha visat att utvärderingsmodellen otillbörligt skulle ha gynnat en tidigare leverantör eller att förfrågningsunderlaget på annat sätt strider mot likabehandlingsprincipen.

I målet har bolaget inte visat att kommunen brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU. Således saknas enligt 16 kap. 6 § LOU grund för ingripande. Bolagets ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU)

Per-Erik Nistér
rådman

Målet har föredragits av Anderz Eriksson.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.